

43. STRUČNO-ZNANSTVENI SIMPOZIJ

GORIVA 2010

PRVA OBAVIJEST – POZIV ZA PRIJAVU REFERATA

14.-15. 10. 2010. - ŠIBENIK, SOLARIS HOTELS RESORT

Organizator

**Hrvatsko društvo za goriva i maziva
Berislavićeva 6, 10000 Zagreb**

tel: (0)1 4873 549 fax: (0)1 4872 503 e-mail: goma@goma.hr www.goma.hr

Hrvatsko društvo za goriva i maziva organizira 43. stručno-znanstveni simpozij s međunarodnim sudjelovanjem GORIVA 2010 koji će se održati u Šibeniku (Hoteli Solaris) od 13.-15. listopada 2010. Simpozij se održava u vrijeme završetka pregovaračkog procesa i skorog pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, što će imati veliki utjecaj na sve segmente gospodarstva, kao i ponašanje gospodarskih subjekata prema okolišu na koji imaju utjecaj. Jedno od najznačajnijih poglavlja u pregovorima odnosi se na ekološku problematiku i udovoljavanje strogim ekološkim kriterijima koje postavlja EU pred svoje članice. Postizanje strogih ekoloških norma zahtijeva od zemalja članica i velika materijalna izdvajanja. Propisivanje uvjeta i norma u zaštiti okoliša predmet je mnogih direktiva EU, u što u velikoj mjeri spada područje proizvodnje, kvalitete i primjene goriva. Postizanje sadašnjih i pogotovo budućih zahtjeva kvalitete goriva predstavlja osnovni uvjet opstanka na tržištu za svaku naftnu kompaniju. Promjene su takve da će imati vrlo ozbiljne posljedice na kompanije koje na vrijeme ne budu reagirale na odgovarajući način u doseganju vrlo oštrih parametara kvalitete proizvoda. Razvoj naftne privrede u Hrvatskoj mora ići u pravcu postizanja norma koje važe u EU. Premda Hrvatska još nije politički integrirana u EU, velikim dijelom svog gospodarstva vezana je uz EU što implicira i prihvaćanje legislative i norma EU. Hrvatska je već preuzela i obvezu primjene normi koje važe u EU jer je HZN već od 1.01.2010. punopravni član CEN-a i CENELEC-a, što znači da se EU norme moraju prihvaćati u roku od 6 mjeseci od donošenja, kao što vrijedi i za sve ostale članice EU.

Na nekoliko prethodnih simpozija GORIVA raspravljalo se o ovoj problematici, tj. o stanju i planovima razvoja u preradi nafte i kvaliteti goriva u Hrvatskoj, u cilju udovoljavanja važećim i budućim kriterijima kvalitete proizvoda i emisija propisanim direktivama EU. Stoga će se ovogodišnji simpozij fokusirati na rezultate koji su do sada postignuti u Hrvatskoj u preradi nafte i primjeni goriva, kao i u kritičkoj analizi stupnja usklađenosti zakonodavstva Hrvatske i EU i aktivnostima koje još predstoje u ovom području. To uvjetuje i tematske odrednice simpozija GORIVA 2010:

- **dostignuća i trendove u proizvodnji i primjeni goriva, te razvoj tehnologija, kao i primjenu aditiva za postizanje optimalnih primjenskih svojstava goriva,**
- **istraživanja vezana uz primjenu goriva sukladno europskim zahtjevima kvalitete goriva i zaštite okoliša.**

Rasprava Okruglog stola fokusirat će se na temu:

Utjecaj ekoloških direktiva EU na preradu nafte i primjenu goriva u Hrvatskoj.

Zbog aktualnosti navedene problematike u okviru naftnog gospodarstva u Hrvatskoj, kao i zbog posljedica na tržište naftnih derivata u Hrvatskoj, ali i u cijeloj regiji, pozivamo kompanije koje djeluju u regiji da upoznaju skup sa svojim dostignućima na području kvalitete i primjene goriva. Kritička analiza stanja na regionalnom tržištu i zemljama okruženja svakako će pomoći sudionicima simpozija da se na odgovarajući način prezentiraju stručnoj javnosti, ali i potrošačima, budući da je ovo jedini tradicionalni simpozij na temu goriva koji se kontinuirano već preko 40 godina održava na području jugoistočne Europe.

UPUTE AUTORIMA

JEZICI SIMPOZIJA

Referati se izlažu na hrvatskom ili engleskom jeziku. Izlaganja i rasprave bit će simultano prevedeni.

SAŽETAK, OBLICI RADOVA

Sažetak može sadržavati do pola kartice formata A4. Sažeci će biti objavljeni na hrvatskom i engleskom jeziku u Zborniku sažetaka.

Stručno-znanstveni odbor će prosuditi prikladnost teme te oblik priređivanja rada i o tome obavijestiti autore.

NAČIN IZLAGANJA

Referati i prezentacije izlažu se u trajanju od 15 minuta, uz osiguranu uporabu audiovizualnih pomagala.

Poster i bit će bit će izloženi u prostoru predviđenom za Poster sekciju.

OBJAVLJIVANJE RADOVA U ČASOPISU

Referati priređeni za tisak bit će objavljeni u časopisu *Goriva i maziva*, stručnom glasilu Hrvatskog društva za goriva i maziva.

Autori koji će svoje radove pripremiti u obliku prezentacije (PowerPoint ili sl.) moraju rad preraditi u oblik pogodan za tisak u časopisu.

Referati mogu biti objavljeni i drugdje, uz naznaku da je rad izložen na simpoziju.

ROKOVI

do 15.5.2010. – sažetak

do 20.9.2010. – kompletan rad

43rd SCIENTIFIC SYMPOSIUM

FUELS 2010

FIRST NOTICE – CALL FOR PAPERS

14.-15. 10. 2010. - SOLARIS HOTELS RESORT, ŠIBENIK, CROATIA

Organizer

**Hrvatsko društvo za goriva i maziva
Croatian Society for Fuels and Lubricants
Berislavićeva 6, HR-10000 Zagreb**

tel: +385 (0)1 4873 549 fax: +385 (0)1 4872 503 e-mail: goma@goma.hr www.goma.hr

The Croatian society for fuels and lubricants is organizing its traditional 43rd expert symposium with international participation FUELS 2010 which is to be held in Šibenik (at Solaris hotels resort) from October 13-15, 2010. The symposium is to be held in the time of the conclusion of the negotiation process on Croatia's accession to the European Union, which will have great effects on all the segments of economy, as well as on the behaviour of economic subjects influencing the environment. One of the most significant negotiation chapters is related to ecological issues and compliance with stringent ecological criteria which the EU set for its member states. Reaching all these stringent ecology standards requires a lot of financial expenses by the member states. Prescribing the conditions and standards in the environmental protection is integrated in a number of EU directives vastly including the areas such are production, quality and use of fuels. For each company the complying with the present and future fuel quality requirements is the basic condition for its survival in the market. These changes are huge which will seriously affect the companies with inadequate response to reaching very stringent parameters of product quality. The development of Croatian petroleum industry has to be directed towards reaching the EU standards. Although Croatia is not politically integrated in the EU, a great part of its economy is connected with the EU which also implicates the acceptance of EU legislatives and standards. Croatia has already agreed to comply with EU standards since the Croatian Standards Institute has become a full member of CEN and CENELEC starting from January 1, 2010. That means that EU standards have to be accepted within 6 months as in all the EU member states.

This topic was discussed at the previous FUELS symposiums. We were discussing the condition and the development plans for refining and fuel quality in Croatia which are aiming to comply with the present and future criteria for product quality and emissions regulated by EU directives. Thus this year symposium will be focused on the results achieved in refining and fuel usage in Croatia as well as on the critical

analysis of compliance level of legislation in Croatia and the EU, in addition to all the activities that still need to be done in this area. The topic guidelines will be:

- ***Achievements and trends in the production and usage of fuels, technology development, as well as the use of additives for achieving optimal application characteristics of fuels.***
- ***Research related to the use of fuels according to the European requirements for fuel quality and environmental protection.***

The Round table discussion will be focused on:

The influence of EU directives on refining and fuel usage in Croatia.

Since all these topics are crucial for Croatian oil economy, as well as its consequences on petroleum products market in Croatia and the surrounding area, we are inviting all the companies which operate in this region to share their achievements in the field of fuel quality and usage. The participants of this symposium will certainly find the critical analysis of the condition in the regional market and the surrounding countries to be useful in their presentation among other experts, but also among consumers, since this is the only fuels related symposium with more than 40 years of tradition which has been organized in SE Europe.

INSTRUCTIONS TO THE AUTHORS

SYMPOSIUM LANGUAGES

The papers are presented in Croatian or English.

Exposing will be simultaneously interpreted into English or Croatian.

ABSTRACT, FORM OF PAPERS

Abstract may consist of up to half of a printed page. Abstracts both in English and Croatian will be published in Symposium Abstracts Book.

The Scientific Committee will assess the suitability of the papers as regards the theme and level of the Symposium and inform the authors about.

PRESENTATION OF PAPERS

The presentation of papers is limited to 15 minutes and comprises the use of customary audio-visual aids.

For Poster section is the appropriate area reserved.

PUBLISHING OF PAPERS

All the papers prepared in written form suitable for printing will be printed in *Fuels and lubricants* periodical.

The authors having prepared their presentations utilising PPT or similar software will be kindly asked to prepare their papers also in written form suitable for printing.

The authors may publish their papers also elsewhere with the indication that they have been reported at the Symposium Fuels 2010.

DEADLINES

May, 15th 2010. – the title and abstract.

September, 20th 2010. – the completed paper.

**Objavljeni radovi u 2009. godini
u časopisu *Goriva i maziva***

**Paper's schedule in the year 2009
in *fuels and lubricants periodical***

Izvorni znanstveni radovi/Original scientific papers

1. Dušan Čurčija, Ilija Mamuzić

Proračun mazivoga sloja kod valjanja cijevi u kavezima
Estimation of lubricant layer on pipe rolling in mills

Izvorni znanstveni rad/ Original scientific paper

2. Želimir Dobovišek, Blaž Vajda, Stanislav Pehan, Breda Kegl

Utjecaj svojstava goriva na značajke motora i tribološki parametri
Influence of fuel properties on engine characteristics and tribology parameters

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

3. Goran Šagi, Rudolf Tomić, Petar Ilinčić

Razvoj propisa o dopuštenim emisijama štetnih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem

Development of regulations on approved harmful substances emissions from IC engines

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

4. Dževad Bibić, Ivan Filipović, Breda Kegl, Boran Pikula

Utjecaj biogoriva na sastav ispušnih plinova dizelovih motora
Influence of bio fuels on pollutant emissions of diesel engines

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

5. Altin Dorri, Andonag Lamani (Londo), Artan Hoxha

Utjecaj geometrije otvora pri pojavi kavitacije brizgaljki dizelovih motora, brojčano ispitivanje

Influence of hole geometry in the cavitation phenomena of diesel injectors, a numerical investigation

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

6. Marko Mužić, Katica Sertić Bionda, Tamara Adžamić

Kinetička, ravnotežna i statistička analiza adsorpcijskog odsumporavanja dizelskih goriva

Kinetic, equilibrium and statistical analysis of adsorptive desulfurization of diesel fuel

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

7. Tatjana Tomić, Nada Uzorinac Nasipak

Separacija i kromatografska analiza plinskog ulja

Separation and chromatographic analysis of gas oil

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

8. Bernd-Robert Höhn, Klaus Michaelis, Michael Hinterstoißer

Optimiranje učinkovitosti zupčaničkog prijenosnika

Optimization of gearbox efficiency

Izvorni znanstveni rad/Original scientific paper

Prethodna priopćenja/Preliminary communications

1. Zlata Pavlinić, Dragica Ličko, Josipa Grubić-Đođo

REACH uredba i njezin utjecaj na poslovanje

REACH Regulation and its influence on business activities

Pregledni rad/Review

2. Maja Fabulić Ruszkowski et al.

Karakterizacija domaćih nafti

Characterization of domestic crude oils

Pregledni rad/Review

Stručni radovi/Professional Papers

1. Mile Stojilković, Mirjana Pavlović

Utjecaj maziva na okoliš

Impact of lubricants on the environment

Stručni rad/Professional paper

2. Šefik Mulić, Željko Benković

Sigurnost i zaštita zdravlja pri prijevozu opasnih tvari

Security and health protection with the transport of hazardous substances

Stručni rad/Professional paper

3. Tonča Čaleta et al.

Primjensko ispitivanje sintetičkog ulja za zupčaničke prijenosnike u niskopodnim tramvajima u svrhu produljenja intervala zamjene

Synthetic transmission gear oil field testing in low-floor trams aiming to increase of oil change interval

Stručni rad/Professional paper

Izlaganja sa skupa/Conference Papers

1. Marijan Krešić

Zakonska regulativa koja osigurava da goriva budu pokretač održivog razvoja

Legal regulation providing the fuels to be the drivers of the sustainable development

Izlaganje sa skupa/Conference paper

2. Zoran Dojčinović

Autoplin kao pogonsko motorno gorivo u Republici Hrvatskoj

LP gas as motor fuel in Croatia

Izlaganje sa skupa/Conference paper

**HRVATSKO ENERGETSKO DRUŠTVO
ZAKLADA "HRVOJE POŽAR"**

Glavni odbor Zaklade "Hrvoje Požar", na temelju Poslovnika o dodjeli godišnje nagrade "Hrvoje Požar", te Poslovnika o stipendiranju mladih energetičara, objavljuje

NATJEČAJ

I. Znanstvenim i stručnim djelatnicima dodjeljuju se godišnje nagrade "Hrvoje Požar", u obliku plakete i povelje:

- za stručni i znanstveni doprinos razvitku energetike;
- za inovacije u području energetike;
- za realizirani projekt racionalnog gospodarenja energijom;
- za unapređenje kvalitete okoliša, vezano uz energetske objekte;
- za popularizaciju energetike.

Nagrada za stručni i znanstveni doprinos razvitku energetike u pravilu se dodjeljuje pojedincu.

Ostale nagrade se mogu dodijeliti pojedincu, grupi stručnjaka koji su zajedno izvršili nagrađeno djelo, ili organizaciji - nositelju nagrađenog projekta.

Prijedlog za dodjelu godišnjih nagrada, s pismenim obrazloženjem i s priloženom dokumentacijom, mogu podnijeti znanstvene i znanstveno-nastavne organizacije, znanstvena i stručna društva, pojedini znanstveni i javni radnici, te ostale ustanove i trgovačka društva.

II. Studentima energetskeg usmjerenja, završnih godina dodiplomskog studija, diplomskog studija i diplomantima, dodjeljuje se pet (5) godišnjih nagrada "Hrvoje Požar", u obliku povelje i u novčanom iznosu:

- za izvrstan uspjeh u studiju, i/ili za posebno zapažen diplomski rad iz područja energetike.

Prijedlog za dodjelu godišnje nagrade najboljim studentima energetskeg usmjerenja mogu podnijeti znanstveno-nastavne organizacije, sveučilišni nastavnici, ili sami studenti.

Prijedlozi se podnose pismeno, s obrazloženjem.

III. Studentima energetskeg usmjerenja dodjeljuje se pet (5) jednogodišnjih stipendija za završne godine dodiplomskog studija, odnosno za diplomski studij.

Prijedlog za dodjelu stipendija mogu podnijeti sveučilišni nastavnici, ili sami studenti.

Kandidati koji se žele natjecati za nagradu ili stipendiju dužni su popuniti upitnik koji mogu dobiti u tajništvu Hrvatskog energetskeg društva te na web stranici HED-a: www.hed.hr. Diplomanti moraju osim upitnika priložiti svoj diplomski rad u elektronskom obliku.

IV. Natječaj je otvoren od 1. do 30. travnja 2010. godine.

Prijedlozi se podnose tajništvu Hrvatskog energetskeg društva, Zagreb, Savska cesta 163, p.p. 141. Prijava mora sadržavati ime/naziv i adresu predloženika s brojem telefona.

Stipendije Zaklade "Hrvoje Požar", bit će dodijeljene kandidatima koji ne primaju druge stipendije.

Sve obavijesti mogu se dobiti na tel. 01/ 60 40 609, 63 26 134, e-mail: mmoric@eihp.hr, hed@eihp.hr

Odluka Glavnog odbora o dodjeli nagrada bit će objavljena u dnevnim listovima i stručnim publikacijama te na WEB stranici HED-a: www.hed.hr.

IN MEMORIAM**Mihael Zambeli****(1934. – 2010.)**

Dana 21. ožujka 2010. godine iznenada nas je napustio naš dragi Mičo. To ime je bilo prepoznatljiv sinonim za Mihaela Zambelija, ne samo za njegove kolege i prijatelje, nego i za širi krug ljudi koji su ga poznavali. Ono je bilo i prepoznatljiv znak njegove osebujno simpatične pojave i duha kojim je zračio.

Mihael Zambeli rođen je u Zagrebu 1934. godine gdje se školovao i diplomirao na Kemijsko-tehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Kao mladi inženjer zasnovao je radni odnos 1960. godine u Rafineriji nafte Sisak, da bi 1964. godine prešao u tada osnovani Kombinat nafte i plina Zagreb, preteču današnje INE. Od tada pa sve do umirovljenja 1997. godine radio je u INI na različitim radnim mjestima čija je djelatnost uvijek bila vezana uz poslove i zadatke razvoja i istraživanja u području rafinerijske prerade, kvalitete i primjene goriva.

Kao jedan od rijetkih stručnjaka u INI prošao je razvojni put (procesni inženjer u rafineriji, voditelj laboratorija, primjenska ispitivanja goriva, poslovi razvoja i investicija) koji ga je svrstao u red najkompetentnijih stručnjaka u području rafinerijske tehnologije i energetike ne samo u INI, već i u Hrvatskoj kao i široj regiji. To je vidljivo iz mnogobrojnih stručnih radova, studija, elaborata i rasprava iz područja tehnologije prerade nafte. Posebno je istaknut njegov stručni rad na tehno-ekonomskim evaluacijama unapređenja kvalitete goriva i širokog kompleksa enegetike. Sudjelovao je u realizaciji mnogih razvojnih i investicijskih projekata INE od njenog osnivanja koji su i danas u funkciji te predstavljaju tehnološke temelje za daljnje razvojne planove INE.

Od osnutka Hrvatskog društva za goriva i maziva Mičo je bio vrlo aktivan u stručnom i društvenom životu. I za vrijeme svog radnog vijeka kao i nakon umirovljenja bio je uvijek jedan od vodećih članova Društva; predano je sudjelovao u pripremama i organizaciji brojnih simpozija o gorivima, gdje je redovito imao i zapažena stručna izlaganja. Bio je dragocjeni suradnik i jedan od urednika našeg časopisa, gdje ga pamtimo po uvjerljivim komentarima aktualnih pitanja vezanih uz motorna i energetska goriva kao i okoliš.

Mihael Zambeli bio je vrlo angažirani član Sekcije za preradu nafte Znanstvenog vijeća za naftu HAZU, a u tri mandata i predstojnik Sekcije.

Pored svog kvalitetnog stručnog djelovanja, Mičo će nam ostati u trajnoj uspomeni kao osoba širokog obrazovanja te kao veliki zaljubljenik i poznavatelj sporta. Posebno je bio omiljen kao prijatelj s kojim smo uvijek bili rado u društvu, kao čovjek koji je zračio životnom radošću i nju prenosio na druge. Nikad nas nije opterećivao svojim problemima, svima je uvijek rado pomagao, ako nije mogao drugačije, onda barem empatijom i lijepom riječju.

Uspomenu na našeg Miču čuvat ćemo s poštovanjem. Ostajemo mu zahvalni za iskreno prijateljsko i ljudsko druženje i suradnju.